

Hadsel Havn

NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Deres ref.
22/4241-1

Vår ref.
24/01554-2

Saksbehandler
Olav Henning
Trondal

Dato
04.06.2024

Høringssvar - Forslag til norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel

Høringssvar – Forslag til norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel

Hadsel Havn ønsker å kommentere de foreslåtte lovendringene fra Nærings- og Fiskeridepartementet. Vårt svar er basert på den erfaring vi har som cruisedestinasjon og de betydelige investeringer som er gjort for å utvikle og forbedre vår havn. Vi ser på dette som en mulighet til å belyse de potensielle konsekvensene denne lovendringen kan ha på vår virksomhet og det lokale næringslivet.

Hadsel Havn KF er en sentral servicehavn i regionen innen logistikk, fiskeri, havbruk, og etter hvert også cruise. Vi er tilrettelegger for maritime og sjørelaterte næringer, og vi jobber for ytterligere vekst. Med vår beliggenhet er vi et naturlig knutepunkt for befraktning både nord/sør og inn mot Narvik og jernbanen der.

Konklusjon

Hadsel Havn er utelukkende positiv til tiltak som kan fremme et rettferdig og anstendig arbeidsliv, beskytte arbeidstakerne, hindre sosial dumping og motvirke lavlønnskonkurranse.

Samtidig ønsker Hadsel Havn å uttrykke vår bekymring angående det fremlagte lovforslaget. Lovforslaget vil medføre betydelige økonomiske og sosiale konsekvenser for Nord-Norge og Svalbard. Cruisetrafikken medfører at kommunene, gjennom havnene får inntekter gjennom blant annet havneavgifter og vederlag. Inntekter som i stor grad har ført til at Hadsel havn i dag kan tilby godt vedlikeholdte kai og bryggeanlegg i hele kommunen. I tillegg kommer de inntekter som tilkommer det lokale næringslivet.

Dette er også noe Holmefjordutvalget påpeker i sin rapport og skriver: «Utvalget mener samtidig at skip i internasjonal cruisevirksomhet som anløper norsk havn ikke bør omfattes av et slikt krav (les: krav om norske (arbeids-) og lønnsvilkår). En stor landbasert turistnæring er bygget opp rundt internasjonal cruisetrafikk, og

det vil kunne ha betydelig negative konsekvenser om internasjonale cruiserederier legger om sine anløp.»

Under koronapandemien opplevde Nord-Norge en reduksjon på 85 prosent i cruisetrafikken. Vi frykter at det foreslåtte lovforslaget kan føre til en lignende nedgang, noe som vil ha alvorlige konsekvenser for både lokale investeringer og arbeidsplasser.

De reelle konsekvensene av innføringen er kommet alt for lite frem i saksgrunnlaget og vårt hovedforslag er at det som omhandler cruise blir fjernet, eller sendt til videre utredning.

Fryktede konsekvenser for Hadsel Havn

Hadsel har etter vært blitt en cruisedestinasjon, og Hadsel Havn har et samarbeid med lokalt og regionalt reiseliv. Et fokusområde har vært å tiltrekke og betjene cruiseturister. Dette samarbeidet har vært avgjørende for å utvikle interessante produkter og opplevelser for våre besøkende. Det er viktig å understreke at cruiseturistene ikke bare kommer på grunn av våre havneanlegg, men også på grunn av det brede spekteret av opplevelser og tjenester som tilbys i samarbeid med lokale aktører.

I løpet av 2024 forventer Hadsel Havn rundt 17 cruiseanløp med ca 7000 turister. Neste år det meldt inn 35 anløp, og for 2026 er det så langt booket 26 anløp. Dette er resultatet av betydelige investeringer i økt kapasitet og forbedret infrastruktur. På Stokmarknes er Hurtigrutemuseet hovedattraksjonen. I våre nabokommuner Sortland og Andenes er det på trappene henholdsvis Gaia kontainermuseum og ikke minst The Whale som begge vil øke attraktiviteten for å besøke Vesterålen. Vi har i Stokmarknes miljøhavn investert i miljøvennlig teknologi, som landstrømanlegg, som sikrer at skip som anløper havna kan få miljøvennlig strøm.

Vi er bekymret for de potensielle konsekvensene av det foreslåtte lovforslaget. Skulle prosjektene The Whale og/eller Gaia kontainermuseum settes i spill som følge av færre besøkende så vil det få store konsekvenser for hele regionen. Det er viktig for Hadsel Havn å opprettholde en differensiert inntektsstrøm og ikke være avhengig av en enkelt næring som oppdrett. Lovforslaget skaper usikkerhet som kan påvirke cruiseturismen negativt.

Cruisenæringen bidrar til lokaløkonomien i Hadsel. Ifølge Innovasjon Norge legger cruiseturister igjen betydelige summer i lokalsamfunnene de besøker, og dette gjelder også i noen grad for Hadsel.

Fallende trend på bookinger

Rederiene planlegger sine ruter flere år i forveien, og mens vi ikke forventer store endringer i år eller neste år, er vi bekymret for at de vil begynne å omdirigere skip bort fra Norge dersom det ikke lenger er økonomisk gunstig å legge til havn her. Dette kan få konsekvenser for turismen i Nord-Norge generelt.

Cruiseutvalgets rapport av 2022 har indikert en gradvis økning av cruisetrafikk i Norge mot 2040. Våre naboer observerer færre bookinger for 2026 enn på samme tidspunkt i fjor. Og de har hatt dialog med rederiene og får bekreftet at

usikkerheten knyttet til lovforslaget gjør at de er restriktive til å sette opp reiser i 2026 og utover før de vet det endelige utfallet. Ruteplanen må uansett settes opp for 2026 og vi frykter at det året uansett blir preget som en direkte konsekvens av dette.

I Vesterålen det et potensiale for å satse på vinterturisme. Og det at det er bygd nye og større hoteller både i Stokmarknes og Sortland viser at det er flere som deler denne oppfatningen.

Miljøhensyn og bærekraft

Hadsel Havn har gjort fremskritt innen miljøvennlig teknologi med installasjonen av landstrømanlegg. Dette initiativet er i tråd med regjeringens mål om å redusere utslipp fra skipsfarten.

Flere andre cruisehavner og -rederier har de siste årene også arbeidet med seilingsruter som er tilpasset «slow steaming». Et tiltak som reduserer utslipp fra skip under fart, og gjør det mulig å inkludere flere nærliggende destinasjoner. Slik lovforslaget er utformet kan det motarbeide «slow steaming», slik at både miljøet og destinasjonene vil påvirkes negativt.

En reduksjon i cruisetrafikken vil kunne svekke insentivene for videre investeringer i miljøteknologi, og dermed også arbeidet mot en mer bærekraftig cruisenæring.

Konkurransesituasjon

Cruisedestinasjoner over hele verden konkurrerer om å tiltrekke seg turister. Hvis lovforslaget fører til økte kostnader eller andre utfordringer for cruiseoperatører, kan det føre til at de velger andre destinasjoner fremfor Norge. Dette kan gi våre internasjonale konkurrenter en ufortjent fordel og svekke Norges posisjon i det globale cruisemarkedet.

Konkurransen er også stor på det norske markedet, hvor de ulike destinasjonene kjemper om å tiltrekke seg de samme cruisegjestene. Til en viss grad blir dette utjevnet ved at cruiseskipene kan reise langs kysten og på den måten besøke flere ulike destinasjoner på en reise. Dette lovforslaget kan skape en konkurransevridning på det norske markedet, til fordel for destinasjoner sør for Trondheim. Rederiene vil ha mulighet til å holde seg unna 50%-grensen ved reiser sør for Trondheim, men ikke nordover. Det vil altså bli dyrere å sette opp reiser til nordnorske destinasjoner, en klar konkurransevridende effekt.

Hadsel Havn oppfordrer igjen Nærings- og Fiskeridepartementet til å ta hensyn til de potensielle negative konsekvensene denne lovendringen kan ha for det lokale næringslivet. Vi mener det er avgjørende å opprettholde en forutsigbar og gunstig ramme for cruisetrafikken, slik at vi kan fortsette å utvikle og styrke Vesterålen som en attraktiv reiselivsdestinasjon for alle typer turister.

Med hilsen

Olav Henning Trondal
Leder Hadsel Havn KF

Kjell- Børge Freiberg
Ordfører Hadsel kommune

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur